LIBRIS | We know books

SERIE DE AUTOR

Trenul

roman

GABRIEL CHIFU

LIBRIS | We know books

Cuprins

1. Gata de drum. Orășelul în care ne-am stabilit 7
2. Plecarea în călătorie. Vecinii de compartiment 14
3. În drum spre Capitală. O lecție prea complicată de inițiere în astrofizică. O familie chinuită de frustrări 19
4. Popasul în marele oraș B. Dezvăluirea intențiilor auctoriale 27
5. Un nou pasager în compartiment. Abaterea din drum 38
6. Trenul înaintează cu lentoare prin țara vecină. Prima confesiune 46
7. În capitala Bulgariei. Al doilea pasager care se confesează 55
8. Emil își continuă confesiunea 63
9. Discuții la micul-dejun. Încă o zi petrecută în Sofia 72
10. Din nou în tren. Pantograful 83
11. O oprire neplanificată în Sandanski 92
12. Încă o confesiune 97
12 bis. O dimineață plină de optimism 105
14. Încă o zi de întârziere. Altă confesiune 109
15. Incendiu de vegetație. O noapte diferită de celelalte 117
16. Trenul se pune în mișcare. Apar alte probleme 125
17. La Sidirokastru. Finalul confesiunii lui Lazăr 132
18. Rememorări 137

LIBRIS | We know books

19. Călătoria nu poate continua. Cade masca de pe chipul unuia dintre pasageri 146
20. Impasul pare să-și găsească o rezolvare. Pasagerii din compartiment se despart 152
21. Focul ajuns până la marginea orășelului. De la Sidirokastru, înapoi spre Bulgaria și spre țară 158
22. Scene imaginate 167
23. Alte scene imaginate 173
24. În drum spre țară. Discuții între pasagerii rămași în compartiment 187
25. Trenul ajunge la Ruse. Un grup de călători gălăgioși. Dezvăluirea 199
26. Criză acută. Disperarea unuia, fericirea alteia 206
27. Incertitudine și îngrijorare 212
28. Fix la miezul nopții 214
29. Un plic 216
30. Speranță neîntemeiată. O știre de pe un site spaniol. În golul nopții 217
31. Total nepregătit pentru ultimul pas 219
32. S-au tăiat orice fel de legături. Suflă un vânt tăios, abisal, care nu se oprește niciodată 221

LIBRIS | We know books

1. Gata de drum. Orășelul în care ne-am stabilit

E o dimineață de august. Ies pe balcon și-mi beau cafeaua. Ploaia care căzuse peste noapte s-a oprit. Cerul s-a limpezit de nori și acum, aici, la munte, aerul e răcoros și proaspăt. Jos, în câmpia din sud, e mai cald, întotdeauna sunt cu patru, cinci grade în plus. Se aud triluri de păsări. În față, aproape, zăresc brazii seculari din curtea de vizavi și, în depărtare, culmile munților, Cota 1400, Cota 2000, Crucea de pe munte. Recapitulez ce am de făcut. Apoi revin în încăpere, o îmbrățișez pe Alexandra, soția mea, îmi iau bagajul pe care mi-l pregătisem din seara trecută și sunt gata de drum.

Bine că în noaptea asta am reușit să dorm normal. Mă simt odihnit. Cu o noapte înainte nu s-a întâmplat așa: am dormit puțin, întrerupt, iar scurtele intervale de somn agitat au alternat cu perioadele de trezie, destule, descumpănitoare. Am avut și un vis straniu, care mi s-a părut că a durat mult și m-a obosit, m-a tulburat peste măsură. L-am visat pe tatăl Alexandrei. Nu-l visasem niciodată până atunci. Era izbitor de alb la față și avea întipărit pe buze un surâs blând. Venise în vizită la noi. Așa cum se întâmplă uneori în vise, m-am pomenit cu el intrat în casă, fără să fi auzit înainte soneria și fără să-i fi deschis ușa. Stătea așezat pe un scaun în sufragerie și eu m-am mirat cum de a apărut acolo, așa, deodată. Mai ales în situația lui, căci îl știam mort. Dar nu mi-am exprimat nedumerirea, dimpotrivă, am ținut să-l asigur că mă bucur de venirea lui. M-a întrebat unde e Alexandra și

LIBRIS We know books

atunci mi-am dat seama, surprins, că, într-adevăr, inexplicabil, Alexandra lipsea, deși ar fi trebuit să fie acasă. Pe urmă, m-am așezat și eu pe un scaun și n-am mai spus niciunul nimic. Ne mulțumeam să ne uităm unul la altul, zâmbind. Zâmbetul de pe chipurile noastre era o dovadă a bunelor sentimente de care eram animați amândoi. Într-un târziu, s-a ridicat și a dat să plece, fără nicio formulă de despărțire. Când să iasă din încăpere, s-a oprit, s-a întors spre mine și m-a prevenit pe un ton grav: „Vezi că în călătoria pe care ești gata s-o începi ai să ajungi foarte departe, unde nici nu-ți închipui că vei ajunge!" Cu aceste cuvinte, tatăl Alexandrei a deschis ușa și a ieșit. Eu am rămas ca țintuit. Eram siderat: de unde știe că urmează să fac o călătorie? Apoi m-am trezit. Eram confuz, eram înfiorat. Am respirat ușurat când am realizat că întâlnirea nu se petrecuse în realitate. Fusese doar un vis, unul neliniștitor, dar vis.

Într-adevăr, m-așteaptă o călătorie. Sunt curios cum va fi. Dacă totul decurge normal, voi lipsi cam zece zile. Numai în aparență e un voiaj de plăcere, în realitate, deplasarea e una profesională, are destule necunoscute. Totuși, sunt optimist și sigur pe pașii mei, nu derutat și plin de îndoieli, ca în visul recent, care, psihic, fusese atât de inconfortabil. Obiectivul deplasării nu mi se pare greu de atins, în comparație cu altele, anterioare. Însă mi-am făcut o regulă pe care o respect: să tratez toate subiectele cu egal interes și cu concentrare și să fiu pregătit de efort. Drept care plec la drum cu convingerea fermă că merg la muncă, nu la distracție.

Locul acesta unde m-am retras împreună cu Alexandra este un orășel de munte (să-l numim S.), așezat pe valea unei ape curgătoare (P.) și străjuit de o parte și de alta de versanți împăduriți, care au o măreție calmă. De fapt, este una dintre

cele mai pitorești și mai elegante stațiuni turistice din țara noastră (s-o numim X.). Stațiunea S. și-a creat o legendă, o aură atât prin frumusețea deosebită a naturii, cât și, mai cu seamă, fiindcă aici, odinioară, a fost reședința de vară a regilor. Acest lucru, în epocă, a atras ca un magnet lumea bună din Capitală. Elita își petrecea vacanțele în S. și au apărut o sumedenie de vile de o remarcabilă valoare arhitectonică.

Dar nu numai numeroasele locuințe vacanțiere au sporit zestrea orașului la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul veacului care a urmat, ci și felurite amenajări edilitare, cum ar fi Parcul Central, și, de asemenea, edificii dintre cele mai încântătoare: în primul rând, Castelul Regal, dar și Cazinoul și hotelurile de un incontestabil bun-gust.

Fixarea noii reședințe regale în S. a dus la o accelerată dezvoltare a urbei. Sunt numeroase fapte care probează această realitate.

De pildă, felul cum s-a înălțat luxosul hotel Palace: ghidurile turistice rețin că în anul 1910, meșterii din Serbia, Turcia și Italia, care lucraseră pe șantierul Castelului Regal, s-au mutat în oraș după ce monumentala clădire a fost gata și au trudit fără răgaz toată iarna la noul edificiu, aprovizionați cu materiale de construcție transportate în căruțe înșirate de-a lungul văii.

După doar nouă luni de zile, în iulie 1911, hotelul a fost inaugurat. În pliantul de prezentare se putea citi: „Telefon în toate camerele, restaurant, bar, dancing, stațiune europeană situată pe ruta trenurilor Orient Express și Arlberg Express." Nu încetez să mă minunez ce ritm rapid de lucru aveau, mai ales în condițiile tehnologice din vremurile acelea și în comparație cu încetineala dezolantă de astăzi.

LIBRIS We know books

Venirea noastră în S. a ținut de întâmplare, de noroc, de soartă. După aproape 20 de ani, când nu mai aveam nicio speranță că am putea obține ceva, Curtea de la Strasbourg, unde ajunsese cauza noastră după ce instanțele din țară ne umiliseră în mod repetat și pierduserăm pe linie procesele de revendicare, a dat o sentință în favoarea Alexandrei și a surorii sale: le-a acordat despăgubiri pentru casa boierească din orașul C., pe care comuniștii le-o confiscaseră bunicilor în anul 1948. Apoi regimul instalat după 1990, în loc să le-o înapoieze, vânduse casa pe mai nimic, adică vreo 3000 de dolari, dacă nu mă înșel, chiriașului, ofițer de Securitate și cântăreț de muzică populară.

Cu banii care i-au revenit Alexandrei, ceva mai mult de 100 000 de euro, la care am mai adăugat economiile noastre din acel moment, am cumpărat un apartament într-un bloc construit după planurile unui arhitect italian, undeva, sus, spre munte, pe o stradă liniștită, din zona veche a orașului S.

Am cumpănit atent când am ales să ne stabilim, în urmă cu trei ani, aici, în S., și nu în altă parte. Tocmai împlinisem 55 de ani. Regretam și eu, și Alexandra că n-avem copii: în primii ani, nu ne simțeam pregătiți să fim părinți, ni se părea o responsabilitate mult prea mare, iar după aceea, când ne-am dorit, a fost prea târziu.

Oricum, la vârsta de 55 de ani, am hotărât că e timpul pentru o schimbare, una radicală. O schimbare sau, cu un cuvânt împrumutat din limbajul zilei, o resetare. Mi-am zis că mă aflu la o răspântie, că e imperios să încerc o transformare de sine, o reîmprospătare, o reînnoire a unei existențe care ajunsese la o extenuare, la o golire de sens. Da, visam la un trai total diferit față de cel de până atunci și eram convins că trebuie să mă reinventez cumva. Am decis să pun punct,

dintr-odată, felului tumultuos în care trăiam, propriu unei tinereți prelungite peste limitele firești. Când spun tumultuos, folosesc un eufemism. Mai potrivite ar fi cuvintele *aproape haotic* și *stresant* și, da, *ușuratic*. *Ușuratic*, care arată fără doar și poate slăbiciunea mea pentru farmecele sexului frumos, slăbiciune căreia i-am dat frâu liber atâția ani, ignorând regulile bunei-cuviințe, ale fidelității conjugale. Dacă aș fi îngăduitor cu mine însumi, aș putea spune și eu, ca un personaj de-al lui Philip Roth, că – fatalitate! – sunt un ins vulnerabil în fața frumuseții femeilor.

Cert e că îmi doream să intru într-o altă vârstă, într-o altă stare, una de echilibru, tihnă, predictibilitate și de onestitate a relației cu Alexandra. Soția mea are însușirile care motivează o asemenea târzie încercare a mea de a dobândi corectitudinea morală. Iar o astfel de prefacere de sine, cum era cea planificată de mine, nu putea începe altfel decât printr-o recunoaștere a greșelilor, prin căință. Păcătosul are și el dreptul la izbăvire? Se zice că da. Și poate el să se schimbe, să-și îndrepte calea? Da, da, un exemplu notoriu este Saul, pe drumul Damascului.

Pomeneam de trenurile Orient Express și Arlberg Express. Ei bine, tocmai acum mă îndrept spre gară, pregătindu-mă să urc într-un tren care se vrea o replică a lor actuală. Când și când, din rațiuni nostalgice, dar și din calcule de profit – cu cât mai insolite ideile de afaceri, cu atât mai de succes! – se pun la cale deplasări cu trenuri internaționale care se doresc o imitație, o reînviere a călătoriei de plăcere cu acele garnituri feroviare devenite legendare. Acesta se numește Elada Express, vine de undeva din nordul țării și este o cursă ocazională cu ținta finală Atena: Grecia înseamnă un spațiu care trezește totdeauna interes și atrage irezistibil; reprezintă,

LIBRIS We know books

așadar, o destinație cu care se merge la câștig sigur. Elada Express are un regim special și îndeplinește un rol dublu: este și o formă de excursie propusă turiștilor, cu opriri și programe organizate în tot felul de localități de pe traseu, dar e, în același timp, și un mijloc de transport pe calea ferată, care oferă posibilitatea celor doritori și, totodată, neiubitori de deplasări cu avionul ori cu mașina de a ajunge direct, fie și așa, printr-o călătorie care durează mai mult timp, de aici, din țară, până în capitala Greciei. Căci, regretabil, cursele feroviare regulate s-au scos de pe ruta aceasta.

Intru în clădirea gării, străbat sala de așteptare și mă opresc pe peron. Gara, peronul au o deosebită încărcătură istorică. Îmi vine în minte, întotdeauna când mă aflu aici, un episod sinistru din trecut. E locul unde a fost asasinat de către legionari, la 30 decembrie 1933, prim-ministrul din vremea aceea. Acesta devenise președinte al Partidului Național Liberal cu trei ani în urmă, pe când avea 51 de ani. Liderul politic sosise în orășelul de munte cu o zi înainte, pentru o audiență la rege, care a avut loc și a durat circa două ore. Iar acum se pregătea să se întoarcă în Capitală. Om extrem de modest, avea de gând să călătorească la clasa a treia: după crimă, în buzunarul său s-a găsit biletul de tren cumpărat la clasa a treia. Inevitabil, îl compar pe acel lider cu personajele politice de astăzi, care se deplasează în străinătate închiriind avioane particulare, sfidător de luxoase.

Pe peron, cei trei asasini, numiți de presă „Nicadorii", l-au răpus, trăgând în el cinci gloanțe. De ce îl voiau mort? Întrucât cu puțin timp în urmă, în ziua de 9 decembrie, guvernul condus de el scosese în afara legii Garda de Fier și astfel legionarilor nu li se mai permitea să participe la alegerile care se apropiau. După acea decizie curajoasă, omul politic

mărturisise: „Îmi e indiferent ce va fi cu persoana mea. Eram dator pentru salvarea țării să fac ce am făcut." Sună foarte bine, e o replică de ținut minte și e comportamentul unui om politic cu principii. E obligatoriu pentru cei care intră în viața publică și ajung să dețină un rol politic atât de important să pună pe primul plan nu interesul personal, ci binele colectiv, pentru care, la limită, să fie gata să se sacrifice. Iarăși mă întreb retoric: în zilele noastre, există asemenea politicieni, pentru care patria nu este doar o vorbă goală? Să-i căutăm sperând că-i și găsim.

LIBRIS We know books

2. Plecarea în călătorie. Vecinii de compartiment

Mă uit la ceas. Ar mai fi zece minute până la plecare. De sosit, expresul sosise încă din după-amiaza dinainte. Programul oferit turiștilor a cuprins un popas în orășel, cu vizitarea Castelului Regal, a Mânăstirii și petrecerea nopții la un hotel de cinci stele.

Însă m-aș mira să se respecte orarul. La noi, în țara altfel pitorească numită X., trenurile întârzie, e o regulă, chiar și atunci când nu există vreun motiv să întârzie. Așa că nici măcar un expres cu un regim de circulație internațional nu are cum să facă excepție. Căile ferate sunt într-o stare jalnică, la fel ca șoselele. E dificil să te deplasezi dintr-un loc în altul. Să mergi cu trenul dintr-o provincie a țării în alta îți ia mai mult timp decât să zbori peste ocean, în America.

Îmi înalț privirea spre cer, sperând, ca de fiecare dată, nemărturisit și deloc logic, că voi primi un semn oricât de vag că acolo, sus, cineva nevăzut stă cu ochii deschiși, veghează, ne privește, ne măsoară și ne ocrotește, intervenind în favoarea noastră când e să nimerim în vreo groapă fatală.

Mă urc în vagonul în care am bilet și pășesc pe culoar spre compartiment. Ajung. E un compartiment de clasa întâi cu șase locuri, din care numai patru sunt ocupate. Condițiile de călătorie mi se par incomode pentru un traseu atât de lung, dar n-am încotro. Acest fel de bilet, nu la o cușetă, ci într-un compartiment de clasa I, mi-a fost pus la dispoziție. N-a depins de mine, nu eu am ales. Termenii contractuali

spuneau clar că urmează să merg până la capăt cu trenul Elada Express, din data de..., cu un bilet într-un compartiment de clasa I, pe care-l voi primi la timp, pe adresa mea de e-mail.

Dau bună dimineața zâmbind, îmi pun bagajul în plasa de deasupra și mă așez. Mă uit în jur. Aspectul compartimentului este elegant și retro. Pluș grena de calitate, pereți de mahon și geamuri de cristal, elemente decorative de alamă. Miroase a curat. Apoi, bineînțeles, deformație profesională, îi studiez pe cei cu care împart compartimentul. E cea dintâi grijă a mea: să-i privesc atent, să mă apropii de ei, să-i cântăresc, încercând să deslușesc cine sunt, cum sunt ca oameni, în ce ape se scaldă.

— Vom petrece destul timp împreună, m-aș bucura să facem cunoștință, pe mine mă cheamă Luca, mă recomand eu, păstrându-mi desenat pe figură același zâmbet larg, de ins amabil, sincer.

O clipă îmi trece prin minte să adaug că Luca evanghelistul a fost un „slujitor al cuvântului", ceea ce caut să fiu și eu. Dar, firește, mă abțin. N-aș face decât să-i contrariez pe tovarășii mei de drum cu o asemenea afirmație tam-nisam.

Ca să-i descriu, țin cont de observațiile unui savant, Eric R. Kandel: creierul nostru e capabil să recunoască sute de fețe diferite, dar reacționează puternic la exagerare. De aceea, reține cu precădere chipurile descrise prin exces. Așa încât caut și eu o imagine „exagerată", pe care s-o aplic ca emblemă fiecărui călător din compartiment.

Cel din stânga mea, un bărbat de vreo 45 de ani, înalt, zvelt, cu trup drept, de sportiv, cu o înfățișare plăcută și cu părul negru, ușor ondulat, dat pe spate, lăsând să i se vadă fruntea deosebit de înaltă, arată ca un Apollo ce începe să

LIBRIS We know books

îmbătrânească. Îmi strânge mâna pe care i-o întinsesem și îmi răspunde cu politețe, pe un ton prietenos:

— Eu sunt Emil.

— Iar eu..., pe mine mă cheamă Anton, intervine vecinul din dreapta mea.

O face cu un aer nesigur, de parcă s-ar achita de o îndatorire. Pronunță cuvintele încet, tărăgănat, lăsând să se înțeleagă că nu-i place și nu se pricepe să vorbească. Când își îndreaptă însă privirea spre mine, descopăr în ochii lui o cumsecădenie izbitoare. E un ins căruia i s-ar potrivi sintagma „pâinea lui Dumnezeu", îmi zic. Altfel, fizic, arată caraghios: pare să aibă în jur de 60 de ani, e mai degrabă scund, are un început de calviție și o înfățișare care, nu știu de ce, mă face să mă gândesc că așa mi-aș imagina un iepure transformat în om; iar îmbrăcămintea *casual* scumpă, de firmă – blugi, adidași, o bluză U.S. Polo – nu-i cade deloc bine pe corpul prea voluminos, parcă nici n-ar fi a lui.

— Pe mine mă cheamă Iustin, intră în joc și cel care stă pe bancheta din față, spre fereastră.

Rostește propoziția pe un ton ferm și, în același timp, e stăpânit de o stare de împăcare sufletească amestecată, ciudat, și cu un fel de tristețe. Este cea mai în vârstă persoană din compartiment, apreciez că are peste 65 de ani, poate chiar se apropie de șaptezeci. Mă surprind ochii lui de un albastru-gri, foarte strălucitori, care trădează o bogată viață lăuntrică. Figura sa îmi sugerează un preot nimerit fără voia lui într-un grup de necredincioși, pe care i-ar vrea întorși pe drumul cel bun. Mă întreb dacă nu cumva mă înșel.

În fine, mai împarte cineva compartimentul cu noi: o tânără care ocupă locul dinspre culoar pe bancheta din fața mea. Ține ochii închiși lăsând impresia că doarme. Parcă

simțind că e privită, deschide ochii și rostește cu glas șoptit și parcă nepăsător:

— Iasmina.

Și completează zâmbind cu autoironie:

— Numele ăsta m-a ajutat mereu, m-a așezat de atâtea ori în centrul atenției... Fără să mișc un deget.

Face o pauză, își îndreaptă ținuta și simte nevoia să mai adauge ceva, parcă pentru a se scuza:

— Sunt foarte obosită...

Mă uit la ea și constat că este extraordinar de atrăgătoare. Și tânără. Trebuie să aibă nu mai mult de douăzeci și cinci de ani. Mi-ar putea fi fiică, de ce nu. Are părul castaniu roșcat, întins cu placa, pieptănat sofisticat, buzele date cu un ruj deschis la culoare, care le subliniază senzualitatea, ochii mari, de culoare castanie, parcă permanent mirați și un zâmbet straniu, pierdut. Poartă pantaloni largi, de in, de culoare bej și o bluză de mătase de un roz vintage, care se asortează foarte bine. Îmi spun în sinea mea că, așa cum se întâmplă cam de fiecare dată, personajele feminine îmi captează atenția mai mult decât bărbații: încă n-am învățat să-mi stăpânesc stările, pornirile, deși, la cincizeci și opt de ani câți am, s-ar zice că sunt un ins copt și, potrivit propriilor mele decizii, mi-am fixat ca stil de viață să mă înfrânez, să mă țin departe de dorințele inimii și de poftele trupului. Am optat pentru austeritate și retragere. Concret, în cazul de față, nu se cuvine nicidecum să am asemenea sentimente personale, și intense pe deasupra, față de una dintre persoanele din compartiment și să îmi amestec simțămintele în munca mea. Nu e normal să-mi placă, așa, dintr-odată, necunoscuta asta. Și, negreșit, se cade să păstrez distanța și să nu-mi pierd obiectivitatea. Numai astfel relatarea mea are șanse să fie plauzibilă și numai așa voi ține sub control istoriile lor și povestea în întregul ei.

LIBRIS We know books

Dacă îi scrutez pe cei din jur, e firesc să fiu mereu cu ochii și pe mine însumi sau, în primul rând, pe mine. Cum mă port, cum acționez, care sunt resorturile care mă pun în mișcare? Și ce remarc în privința mea? Nu e nevoie să-i fi citit pe Darwin și pe Freud, acest „Darwin al minții", ca să-mi dau seama că modul meu de a fi e unul universal omenesc, pe care-l explicitează cei doi învățați, adică „a căuta plăcerea" și „a reduce expunerea la durere". Da, principiul după care mă conduc e plăcerea. Adeseori, cumpătarea, seriozitatea, rigoarea, care mi-am propus să-mi conducă pașii, rămân doar un deziderat, doar o bună intenție. În realitate, urmăresc din reflex plăcerea, comoditatea. Să mă simt bine, să obțin beneficii maxime, așa-zise beneficii maxime, depunând un efort minim. Acasă, dimineața, cafeaua la espressor să fie de calitate, seara, pe canapeaua comodă, filme cât mai palpitante, pe una din platformele la care am abonament: Netflix, HBO Max, Disney+, SkyShowtime, Prime – n-am lăsat-o deoparte pe niciuna dintre cele disponibile. Dar și telefonul mobil, internetul pe care nu o dată le-am numit, cu un termen deja banal, o extensie a creierului meu, bietul de el, ce, iată, s-a fragilizat și la mine, ca la cei mai mulți din jur. Toate *device*-urile astea de care am devenit dependent, ca mai toată lumea de altfel, mă îndepărtează de idealul declarat – o existență sub semnul vechilor valori sigure, într-o disciplină a minții și a corpului, în exiguitate.

Ei, dar să mă întorc la misiunea de acum, să mă concentrez asupra a ceea ce urmează: călătoria cu trenul până la Atena, călătorie pe parcursul căreia să mi-i apropii, să-i cunosc pe acești străini, să-i cunosc îndeaproape, până la identificare cu ei, dacă se poate.

3. În drum spre Capitală. O lecție prea complicată de inițiere în astrofizică. O familie chinuită de frustrări

Curând ies pe culoar. Călătoresc destul de rar cu trenul, dar, când o fac, îmi place, e o plăcere pe care o păstrez din copilărie, să stau la geam și să mă uit absorbit la peisajul mereu schimbător. Recapitulez cum a decurs, în urmă cu câteva minute, preludiul misiunii mele: am aflat numele pasagerilor, fără nicio dificultate. E doar un pas, un pas mic și abia acum vine partea grea, trebuie să le câștig încrederea, să-i conving să mi se confeseze. Îi cântăresc în minte pe toți: întrebându-mă cine dintre ei e posibil să-mi creeze probleme. E vreunul îndărătnic, căruia aș fi silit să-i smulg vorbele cu cleștele ori cineva care să-mi vândă gogoși? La prima vedere, de cineva sunt sigur că nu-mi va face surprize neplăcute: e cel care s-a recomandat Anton, „pâinea lui Dumnezeu". Mi-a lăsat o impresie foarte bună. De obicei, intuiția mea funcționează acceptabil, sper că și acum va fi la fel.

Ușa compartimentului se deschide și Emil, cel cu corpul de atlet zvelt și cu figura de Apollo peste care începe să se simtă trecerea anilor, mi se alătură. Zice parcă pentru a-și justifica venirea:

— Îmi dă o stare atât de bună să privesc munții stâncoși, abrupți, atât de enigmatici și râul care curge prin valea asta, paralel cu linia ferată, tumultuos și limpede. E un spectacol impresionant...